

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI – SOSYAL BİLİMLER - 1

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. (I) Gizemsellik, simgecilik, bireysellik, ruh, ölüm, masal, rüya, mit temalarının yoğunca işlendiği zekâ ve bilincin disipliniyle bütünleştirilerek şiirler yazılmıştır. (II) Şiir tezlidir, savunulan bir görüş vardır ve bu görüş kendini şiirde belli eder. (III) Şair, toplumun bir parçası olduğu için şiirlerini toplumsal bir kaygı ile yazmalıdır. (IV) Şair ancak toplum şiirleri yazarak kendini geliştirebilir ve bireysellikten önce kolektiflik vardır. (V) Dilin harekete geçiren gücünden, etkisinden yararlanılarak söylev üslubundan yararlanılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin hangisi “Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir”in bir özelliği değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Recaizade Mahmut Ekrem, ilk telif piyesi Vuslat’ı, Namık Kemal’in “Zavallı Çocuk”unun etkisi ile

kaleme alırken, “Gençlerin evlendirilmesi” gibi o dönemin önemli bir sosyal meselesini işler.

Recaizade M. Ekrem, “Çok Bilen Çok Yanılır” adlı romanının konusunu ise

“Binbir Gece Masalları”ndan almış ve Türk toplum yaşamına adapte etmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Beni nasıl bir cezbe oraya attı, yörüngem nasıl o yöne doğru eğildi ve saptı bilemiyorum. Bir koku sanıyorum; onca kızartma, tütsü, baş, işkembe kokuları arkasından hafif bir esinti, yeni açmış bir gülün kokusunu fark ettirdi her ne hikmetse. Herhâlde esansının uzun, büyülü cam şişelerinin turistlerin isteğiyle deneme için açılan kapaklarından havaya karışıyordu. Onca ter kokusunu bastıran bu abıhayat ilhamlı kokunun peşi sıra yürüdüm.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdaki-lerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Karşılaştırmaya B) Öykülemeye
C) Tanımlamaya D) Örneklemeye
E) Tartışmaya

4. Ahmet Hikmet Müftüoğlu; Servetifünun Dönemi'nde
I

İkdam ve Servet-i Fünun dergilerinde yazdığı öykü ve
düzyazılarını “Haristan ve Gülistan” adlı yapıtında
II

toplamıştır. Sonraları Fecriati akımına bağlı ola-
rak yazdığı III

öykülerini “Çağlayanlar” adlı yapıtında toplamıştır.
IV

Asıl ününü ise bir tarihî roman olan “Gönül Hanım”
adlı yapıtıyla kazanmıştır.
V

**Bu parçadaki numaralanmış bölümlerin han-
gisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Bir sarsıntı... Uyandım uzun süren uykudan;
Geçiyordu araba yola benzer bir sudan.
Karşıda hisar gibi Niğde yükseliyordu,
Sağ taraftan çingirak sesleri geliyordu:
Ağır ağır önümden geçti deve kervanı,
Bir kenarda göründü beldenin viran hanı.
Alaca bir karanlık sarmadayken her yeri
Atlarımız çözüldü, girdik handan içeri.

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak;

- I. Mesnevi uyak düzeni vardır.
II. Benzetme sanatına yer verilmiştir.
III. Aruz ölçüsü kullanılmıştır.
IV. Manzume şeklinde oluşturulmuştur.
V. Telmih sanatına yer verilmiştir.

Bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II. B) III ve IV. C) II ve IV.
D) III ve V. E) IV ve V.

6. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi, ayraç içinde verilen sanatçılarla ilgili değildir?

- A) Varlık Yayınevi'ni kurarak kendini tümüyle yayıncılığa verdi; binden fazla kitap yayımladı. Sadece çağdaş dünya edebiyatı örneklerine yer veren Cep dergisini de çıkardı. (Yasar Nabi Nayır)
- B) Çoğunu hece ölçüsüyle yazdığı şiirlerinde Batı nazım biçimlerini kullandı ama içerikte 19. yüzyıl edebiyatı anlayışına bağlı kaldı. (Ziya Osman Saba)
- C) 1928'de basılan "Kaldırımlar" adlı şiir kitabı büyük ilgi gördü. Bu kitabın ardından uzun süre "Kaldırımlar Şairi" olarak anıldı. (Necip Fazıl Kısakürek)
- D) Edebiyat çevrelerinde hayranlık aynı zamanda heyecan uyandırarak 1932'de "Ben ve Ötesi" adlı şiir kitabını çıkardığında henüz otuz yaşına basmamıştı. (Cahit Sıtkı Tarancı)
- E) Şiirlerinde aşk, tabiat, ölüm, hatıralar, sığ olmayan bir anlatımla ve düşündürücü boyutlar içinde verilmiştir. (Ahmet Muhip Dıranas)

7. Çağatay edebiyatının en önemli temsilcilerinden biri sayılan Ali Şîr Nevâî tarafından yazılan ve iki dilin karşılaştırması anlamına gelen ---- adlı eser, Türkçenin en az Farsça kadar gelişmiş bir dil olduğunu göstermek maksadıyla hazırlanmıştır. Eserin giriş bölümünde dil konusunda genel bir bilgi veren Nevâî, Arapçayı, Kuran dili olması sebebiyle kutsal olarak değerlendirdiğinden, bu dili diğer dillerden farklı bir noktaya koymaktadır. Daha sonra Türkçe, Farsça ve Hintçeyi de asıl dillerin kaynağı olarak göstermek suretiyle, bu dilleri Nuh'un üç oğlu olan Yafes, Sam ve Ham'a dayandırmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki yapıtlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Divânü Lügati't Türk
- B) Atebetü'l Hakâyık
- C) Muhakemetü'l Lügateyn
- D) Kamus-ı Türkî
- E) Divân-ı Hikmet

8. Ey sevgili sen bu ilden gittin gideli
Yaprak döktü ağaçlar, ağladı gökyüzü.

Bu dizelerde şair "Herhangi bir olay ya da durumu gerçek nedeni dışında daha güzel ve hayalî bir nedene bağlayarak" aşağıdaki sanatlardan hangisini gerçekleştirmiştir?

- A) Teşhisi
- B) Hüsnütalili
- C) Tecâhül-i Ârifi
- D) Mecazımürseli
- E) Tevriyeyi

9. Güzel dil Türkçe bize
Başka dil gece bize
İstanbul konuşması
En saf, en ince bize

Lisanda sayılır öz
Herkesin bildiği söz
Manası anlaşılan
Lügate atmadan göz

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ölçü vardır. B) Cinas vardır.
C) Kafiye vardır. D) Redif vardır.
E) Ulama vardır.

10. Vezin ve kafiye'nin gereksiz olduğunu savunup şiir diline büyük önem verdiler. Özellikle halk diline yönelerek halkın konuştuğu kelimeleri şiirlerinde kullandılar. Onların en büyük amaçları şiiri süsten kurtararak soyut şiir yerine, özüne ulaştığı somut bir şiir yazmaktır.

Bu parçadaki şiir anlayışı aşağıdaki sanatçıların hangisiyle ilgilidir?

- A) Sezai Karakoç B) Attila İlhan
C) Melih Cevdet Anday D) Necip Fazıl Kısakürek
E) Cahit Sıtkı Tarancı

11. (I) Cumhuriyet Dönemi'nde tiyatro, yeni cumhuriyetin ilkelerini halka aktarmada bir araç olarak hızla yaygınlaşmaya başlamıştır. (II) Bu dönemde çocuk tiyatrosu çalışmaları yapılmış, kadınlar sahnede daha çok yer almaya başlamış, devlet konservatuarı açılmıştır. (III) Değişen yaşam tarzının sonucunda yaşanan aile dramları, değer çatışmaları, köy gerçekliği, gelenekler, köyden kente göçün yarattığı problemler, toplumsal ve ekonomik adaletsizlikler, Osmanlı tarihindeki önemli olaylar ve kişiler konu olarak ele alınmıştır. (IV) Oyunlarda iyiler çok iyi, kötüler çok kötü olup tıpkı masallar gibi öğütler biter; iyiler ödüllendirilir, kötüler cezalandırılır. (V) Oyunlar, sade, açık bir dille nazım nesir karışık olarak yazılmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi Cumhuriyet Dönemi tiyatrosu için söylenemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Servet-i Fünun dergisinde yöneticilik yapan
I
Halit Fahri Ozansoy, şiirlerini bir süre aruz vezniyle yazdı.
II
"Sanat" şiiriyle bu kalıbı bıraktı,
III
hece ölçüsüne ve yalın Türkçeye yönelerek
IV
"Yeni Mecmua" çevresinde toplanan
"Hecenin Beş Şairi" arasında yer aldı.
V

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13. Orhan Pamuk'un "En renkli ve iyimser romanım" dediği ----, yazarın dünyada şimdiye dek en çok satan romanı oldu. Fransa ve İtalya'da yılın kitabı seçildi, dünyada bir romana verilen en prestijli ödüllerin başında gelen Uluslararası IMPAC Dublin Ödülü'nü kazandı. Eski resim sanatımız, Doğu ve Batı'nın dünyayı görme biçimleri, aşk ve ölüm hakkında unutulmaz bir tarihî roman olan bu çağdaş klasiği, ilk yayımlanışından 15 yıl sonra, yazarın son sözü ve kapsamlı bir sanat-tarih kronolojisiyle tekrar basıldı.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki eserlerden hangisi gelmelidir?

- A) Masumiyet Müzesi B) Benim Adım Kırmızı
C) Kara Kitap D) Yeni Hayat
E) Kafamda Bir Tuhafılık

14. Başım ayık değil kederden yastan
Ah ettikçe duman çıkıyor baştan
Haraba yüz tuttu bezm-i gülistan
Yayla belli değil yurt belli değil

Çark bozulmuş dünya ıslah olmuyor
Ehl-i fukaranın yüzü gülmüyor
Âşık Ruhsat dediğini bilmiyor
Yazı belli değil hat belli değil

dizelerinde olduğu gibi “bir kimseyi yermek ya da toplumun bozuk yönlerini eleştirmek” **olup aşağıdaki türlerin hangisinde görülmez?**

- A) Hicivlerde B) Semaillerde
C) Satirik şiirlerde D) Şathiyelerde
E) Taşlamalarda

15. Edebiyatı Dönemi’nde Türk sahnesinin henüz kurulmakta bulunduğu, tiyatro nevinin tek tük birkaç deneme ile edebiyatımıza yeni yeni girmekte olduğu sırada çok isabetli bir seçme ve programla Molière gibi her seviyeden insana hitap edebilecek bir klasik ile işe başlamış, teşebbüse daha başından sağlam bir temel getirmek istemiştir. Halkı Batı tarzı tiyatroya ısındırmak için 1869’da Molière’den ilk adımda Türk zevkinin kolaylıkla benimseyebileceği, üçü basılı (Zor Nikâhı, Zorakî Tabip, Yorgaki Dandini), öbür ikisi de henüz basılmayıp az sonra temsile konmuş (Tabîb-i Aşk ve Hayalî Hasta Merâkî) olmak üzere beş adapteden hareket ederek daha sonraki yıllarda kattıkları ile birlikte onun otuz üç eserinden en mühim ve yadırganmayacak olanlarını gözetten bir seçimle on altı oyununu Türkçeye mal eder.

Bu parçada sözü edilen dönem ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat - Ahmet Mithat Efendi
B) Servetifünun - Abdülhak Hamit Tarhan
C) Tanzimat - Ahmet Vefik Paşa
D) Servetifünun - Ahmet Vefik Paşa
E) Tanzimat - Direktör Ali Bey

16. Hikâyeleriyle benzer özellikler taşıyan, büyük ölçüde komedi unsurları ağır basan kendine özgü tiyatro çalışmalarına 1939’da başlayan, oyunlarında toplumsal yapıdaki bozukluklardan hareket ederek taşlama ve yergi yoluyla düzeni değiştirir. Toplumun bozuk yapısını içindeki insanın dramını humor yüklü bir anlamla ve yer yer kara mizah düzeyinde sergiler. Bu bağlamda insanlığın evrensel sorunlarına da değinen yazar, geleneksel Türk tiyatrosunun kaynaklarına yönelerek yazdığı “Üç Karagöz” oyunuyla da çağdaş Türk tiyatrosuna yeni açılımlar kazandıran denemeler yapmıştır. Mizah, ironi ve hicvin yer yer kabalaştığı oyunlarında sosyal-eleştirel bir bakış açısı vardır: “Hadi Öldürsene Canikom”, “Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz”, “Pırlanta Bal” (çocuk oyunu) oyunlarından bazılarıdır.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güngör Dilmen
B) Aziz Nesin
C) Haldun Taner
D) Recep Bilginer
E) Necati Cumalı

17. “Hecenin Beş Şairi”nden birisi olarak anılır. Şiirlerinde asıl dönüm noktası ise 1922’de Ankara’ya, buradan da Kayseri’ye gitmesiyle başlar. “Han Duvarları”, “Çoban Çeşmesi” gibi önemli şiirlerini bu dönemde yazar. Halk şiirinden de yararlanarak Anadolu ve insanını şiirinin ana eksenini yapar. Hayalî değil, bizzat yaşadığı dönem içinde bulunduğu Anadolu’yu şiirlerinde realist bir şekilde terennüm eder. Bundan sonra onun Memleket Edebiyatı dönemi başlar.

Bu parçada sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halit Fahri Ozansoy
- B) Faruk Nafiz Çamlıbel
- C) Enis Behiç Koryürek
- D) Yusuf Ziya Ortaç
- E) Orhan Seyfi Orhon

18. Yedi Meşale grubunun oluşumu da Servet-i Fünûn’da ilan edilir. Derginin 22 Mart 1928 tarihli sayısında yer alan ilanda, derginin yazı kurulunu oluşturan yedi gencin isimleri sıralanarak seçme şiirlerini topladıkları “Yedi Meşale” adlı kitap okuyuculara tavsiye edilir. 1926’dan itibaren Servet-i Fünûn’da yazan altı şair ve bir hikâyeciden oluşmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu isimlerden biri değildir?

- A) Sabri Esat Siyavuşgil
- B) Yaşar Nabi Nayır
- C) Vasfi Mahir Kocatürk
- D) Orhan Seyfi Orhon
- E) Cevdet Kudret Solok

19. **Dram türüyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Dramlarda yaşamın güzel, çirkin, acıklı, gülünç, sıradan yönleri bir bütün hâlinde ele alınır.
- B) Shakespeare klasik tiyatronun zaman ve yer birliğini yıkmış, acıklı ve gülünç olayları birlikte ele alarak bu türün ilk örneklerini vermiştir.
- C) Konu sınırlaması olmayan dramlarda, oyun kişileri toplumun her tabakasından seçilir.
- D) Dramda üç birlik kuralına uyma zorunluluğu ve perde sayısında bir sınırlama yoktur.
- E) Shakespeare, “Cromwel” adlı eserinde dram türünün kurallarını belirleyerek ona karakteristik özelliklerini kazandırmıştır.

20. Bu akım adını, söz konusu şairlerin 1941 yılında yayımladığı aynı adlı ilk şiir kitabından alır. Çıkış noktası, “eski olan her şeye karşı çıkmak” olan bu akım, Türk şiir tarihinde yeni bir anlayışla ortaya atılan tüm diğer topluluklar gibi kendilerinden öncesini reddetmekle işe başlar. Ancak onların diğerlerinden farkı, “kendilerinden öncesi”yle tüm Türk şiir geleneğini kastediyor oluşlarıdır. Bir başka deyişle yenilik iddiasıyla ortaya çıkan her topluluğun bir önceki kuşağa tepki göstermesine karşılık sözü edilen üç genç, Türk şiir geleneğini toptan reddederler. Vezin, kafiye, edebî sanatlar gibi şiirin geleneksel unsurlarından sıyrılarak konuşma dili ve üslubuyla sıradan insanın yaşamını anlatmayı kendilerine amaç edinirler.

Bu paragrafta sözü edilen edebî topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumcu Gerçekçiler
- B) II. Yeniciler
- C) Garipçiler
- D) Hisarcılar
- E) Maviciler

21. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Yeni şairlerinden değildir?

- A) Sezai Karakoç
- B) Ece Ayhan
- C) Edip Cansever
- D) Ülkü Tamer
- E) Mehmet Çınarlı

22. “Havaya Çizilen Dünya” adlı ilk şiir kitabı ile geniş bir çevrenin ilgisini çekmeyi başarır. Edebiyat dünyasında adı esas olarak “Çocuk ve Allah” ile benimsenir. “Çocuk ve Allah”taki şiirleri bütün şiir hayatında açık biçimde belirleyici bir yere sahiptir. Bu eserin temelinde zengin ve muhteşem hayallerle kâinat ve insan arasındaki gizemli ilişki yer alır. Şiirlerini lirik ve felsefi konulu şiirler; zaman, kâinat, hayat ve ölüm gibi temaların yoğun olduğu metafizik içerikli şiirler; destanlar; sosyal ve politik muhtevalı şiirler ile çocuk şiirleri şeklinde gruplandırmak mümkündür. Yirmi üç destanıyla Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin en önemli destan şairidir.

Yukarıdaki paragrafta sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Muhip Dırnas
- B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
- C) Erdem Beyazıt
- D) Sezai Karakoç
- E) Mehmet Çınarlı

23. Şiirlerinde genellikle yalnızlık, karamsarlık, aşk, umutsuzluk, maziye hatırlayış, gibi bireysel duyguların yanı sıra memleket, insan sevgisi, Atatürk gibi temaları da işler. Şiirlerinde en fazla karşılaşılan tema yaşama sevgisidir. Şiirlerinde yaşama sevgisi kadar ve çoğunlukla yaşama sevgisiyle beraber işlenen diğer bir konu da ölümdür. Dünyaya, hayata son derece bağlı olan şair ölümü hiç istemez ve: “Kapımı çalıp durma ölüm, /Açmam;/Ben ölecek adam değilim” dizelerinde olduğu gibi ölümü kendisine hiç yakıştırmaz. “Ömrümde Sükut”, “Otuzbeş Yaş”, “Düşten Güzel” şiir kitapları ölümünden önce yayımlanan kitaplarıdır.

Yukarıdaki paragrafta sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahit Sıtkı Tarancı
- B) Cahit Külebi
- C) Bedri Rahmi Eyüboğlu
- D) Asaf Halet Çelebi
- E) Erdem Beyazıt

24. Materyalist bir felsefi temele dayanan fütüristler sanat ve edebiyata yenilik getirmek amacıyla işleyen fabrikaları hızla seyreden otomobilleri, raylar üzerinde kayıp giden trenleri, denizlerde seyreden gemileri, gürültüyle gözden kaybolan uçakları, velhâsıl tekniğin ve makine gücünün sağladığı devinimi konu edindiler. Söz dizimine, noktalamaya, zarflara ve sıfatlara karşı oldular. Hayatın sürekliliğini verebilmek için fiilleri master hâlinde kullandılar. Türk edebiyatında fütürizmin etkisiyle şiirler yazdı. Mayakovski'nin etkisiyle şekil yönünden ona benzeyen; teknolojiye, makine gürültüsüne hayranlığını ifade eden şiirler yazdı. "Makinalaşmak" adlı şiiri bu tarza örnektir.

Bu paragrafta noktalı yere, aşağıdaki isimlerden hangisi getirilebilir?

- A) Fazıl Hüsnü Dağlarca
- B) Asaf Halet Çelebi
- C) Yahya Kemal Beyatlı
- D) Cahit Sıtkı Tarancı
- E) Nazım Hikmet Ran

25. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk toplumlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenirse yanlış olur?

- A) Konar göçer yaşam hâkimdir.
- B) İpek Yolu için mücadeleler yapmışlardır.
- C) Tarım en önemli ekonomik uğraştır.
- D) Çeşitli yerlere göç ettikleri için farklı coğrafyalarda etkileri görülür.
- E) Din değişiklikleri hayatlarında oldukça önemli etkiler yaratmıştır.

26. İlk Çağ'da birçok uygarlıkta çok tanrılı inanış görülür.

Aşağıdaki uygarlıklardan hangisi yukarıdaki duruma örnek gösterilemez?

- A) Hititler
- B) Sümerler
- C) Babiller
- D) İbraniler
- E) Frigler

27. I. Moğollar
II. Bizans
III. Harzemşahlar

Anadolu Selçuklu Devleti'nin mücadele ettiği devletler arasında yukarıdakilerden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

28. Türkiye Tarihi; Anadolu'da, Malazgirt Savaşı'yla başlayıp günümüze kadar gelen dönemdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönem içinde yer alan Türk devletleri arasında yer almaz?

- A) Gazneliler
B) Osmanlı Devleti
C) Türkiye Cumhuriyeti
D) Karamanoğulları
E) Danişmentliler

29. Osmanlı Devleti'nin 1402'de Bizans'la yaptığı antlaşmaya göre;

- Bizans Osmanlı Devleti'ne vergi ödeyecek,
- İstanbul'da bir Türk mahallesi kurulacak,
- Türk tüccarlar İstanbul'da serbestçe dolaşabileceklerdir.

Buna göre;

- I. Bizans, Osmanlı üstünlüğünü kabul etmiştir.
II. Osmanlı, maddi gelir elde etmiştir.
III. Bizans, Osmanlı gücünden çekinmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

30. Hint Deniz Seferleri sırasında Türk denizciler daha önce gitmediği coğrafyalara ilk kez gitmiş, bu durumun etkisiyle bazı eserler ortaya koymuşlardır.

Bunlar arasında;

- I. Mirat'ül Memalik,
II. Kitab-ı Bahriye,
III. Cihannüma

gibi eserlerden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

31. I. Avusturya, Osmanlı üstünlüğünü kabul etmiştir.
II. Osmanlı – Avusturya’ya denk sayılmıştır.
III. İki devlet arasındaki son antlaşmadır.

Yukarıda özellikleri verilen Osmanlı – Avusturya arasında yapılan antlaşmaların isimleri, aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) İstanbul	Zitvatorok	Ziştovi
B) İstanbul	Vasvar	Bucaş
C) Karlofça	Zitvatorok	Yaş
D) Karlofça	Ziştovi	İstanbul
E) Vasvar	İstanbul	Ziştovi

32. Osmanlı padişahlarının katılmadığı seferlerde “Serdarı Ekrem” unvanıyla orduyu ve seferi yöneten, ayrıca Divan-ı Hümayun’a başkanlık eden devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeniçeri Ağası
B) Kaptanı Derya
C) Sadrazam
D) Kazasker
E) Vezir

33. Aşağıdaki inkıaplardan hangisi halkçılık ilkesiyle ilişkilendirilemez?

- A) Soyadı Kanunu’nun çıkarılması
B) Türk Tarih Kurumunun kurulması
C) Türk Medeni Kanunu’nun çıkarılması
D) Aşar vergisinin kaldırılması
E) Millet Mekteplerinin açılması

34. 1929’da ABD başlayıp dünyaya yayılan ekonomik krizin sonuçları arasında;

- I. Laik yönetimlerin yaygınlaşması,
II. Dünya genelinde işsizliğin artması,
III. Ekonomide milliyetçiliğin artması

durumlarından hangileri yer alır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

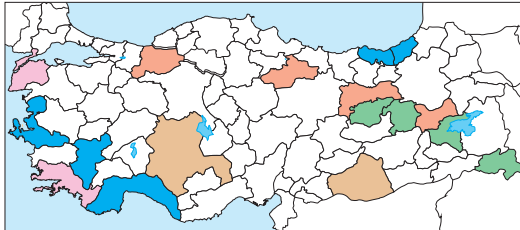
35. Türkiye’de sığır yetiştiriciliği, yaz aylarının serin ve yağışlı geçtiği, gür çayır ve otlakların bulunduğu alanlarda mera hayvancılığı şeklinde yapılırken büyük şehirlere yakın yerlerde ise daha çok besi ve ahır hayvancılığı şeklinde yapılmaktadır.

Yukarıdaki açıklamalara göre, haritada numaralanmış alanların hangisinde bu hayvancılık türünün mera hayvancılığı şeklinde yapıldığı yerler daha fazladır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

36. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı illerde yaşanan ya da yaşanabilecek afetler farklı renklerle gösterilmiştir.

Buna göre hangi ilde yaşanabilecek doğal afet riskinin fazla olduğu söylenemez?

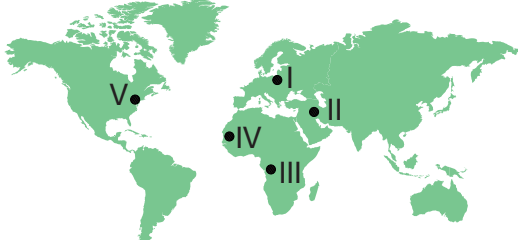
- A) Muş → Deprem
B) Tunceli → Çiğ
C) Antalya → Su baskını
D) Denizli → Orman yangını
E) Konya → Kuraklık

37. Sanayi Devrimi ile birlikte insanlar, yenilenebilen ve yenilenemeyen tüm doğal kaynakları hızlı biçimde kullanmaya ve tüketmeye başlamışlardır. Ancak özellikle fosil kaynaklı kömür ve petrolün enerji üretiminde ve ulaşımda kullanılması çevre sorunlarının hızlı bir şekilde artmasının da başlangıcını oluşturmuştur.

Buna göre bu kaynakların kullanılmasının çevre sorunlarına yol açmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Su ve toprak kirliliğine yol açmaları
B) Atmosferde sera etkisine yol açan gazları salmaları
C) Ulaşım ve taşımacılık sırasında yaşanan kazaların sebebi olarak görülmeleri
D) Kalkınmış ülkelerin geri kalmış ülkeleri sömürmesinde etkili olmaları
E) Dünya savaşlarının ortaya çıkmasında etkili olmaları

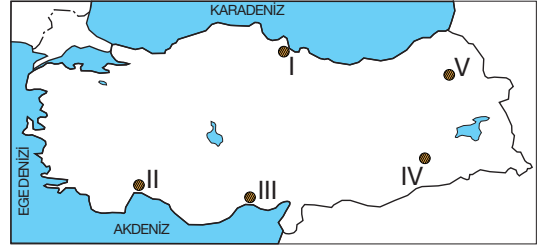
38. İnsanların tarımsal etkinliklere başlayıp yerleşik hayata geçmeleri şehirlerin ortaya çıkmasında önemli bir etken olmuştur. Tarımsal açıdan verimli alanlarda kurulan ilk kırsal yerleşmeler, zamanla nüfuslanarak büyümüş ve ilk şehir yerleşmelerine dönüşmüştür.

Haritadaki numaralanmış alanların hangisinde, açıklamadaki özelliklere bağlı olarak yerleşmeler kurulmuştur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

39. Türkiye’de cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren demir yolu yatırımlarına ağırlık verilmiş ve birçok kasaba, ilçe ve illeri birbirine bağlayan demir yolu hatları döşenmiştir. Günümüze kadar geçen süreçte de yeni demir yolları yapılmasına yönelik çalışmalar olmuş ancak eğimli ve engebeli arazi yapısı nedeniyle bazı yerlerde demir yolları yapılmamıştır.

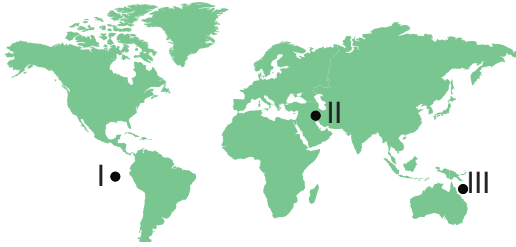

Haritadaki numaralanmış alanların hangisinde, metinde açıklanan sebepler nedeniyle bu tip ulaşım hatları kurulmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

40. Estetik, kültürel, bilimsel, ekonomik unsurlarla zenginleşen doğal güzelliklerin ve biyolojik çeşitliliğin oluşturduğu değerlere doğal miras adı verilir. Doğal miras alanlarında çok çeşitli jeolojik ve jeomorfolojik oluşumlar, mağara, traverten, resif, volkanik şekiller ya da az rastlanan kıyı güzellikleri bulunabilir.

Aşağıdaki haritada bu doğal miras alanlarından bazılarının bulunduğu yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Galapagos Adaları	Demavend Dağı	Avustralya Mercan Resifleri
B)	Yellowstone Milli Parkı	Iguazu Şelalesi	Demavend Dağı
C)	Galapagos Adaları	Avustralya Mercan Resifleri	Pamukkale Travertenleri
D)	Asor Adaları	Iguazu Şelalesi	Demavend Dağı
E)	Büyük Kanyon	Klimanjaro Dağı	Avustralya Mercan Resifleri

SOSYAL BİLİMLER - 2

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Aşağıda Türk toplulukları ve karşısında verilen bilgi eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) İskitler - Altın ve gümüş işçiliğini geliştirmişlerdir.
- B) Macarlar - Hristiyanlığı benimseyerek asimile olmuşlardır.
- C) Karluklar - Avrupa'ya göç eden ilk Türk topluluğudur.
- D) Hazarlar - Museviliği benimseyen tek Türk devletidir.
- E) Kırgızlar - Manas Destanı bu topluluğa aittir.

2. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet'i kabulünü kolaylaştıran etkenler arasında yer almaz?

- A) İslam devletinin daha güçlü olması
- B) Gök Tanrı inancıyla İslamiyet'in benzerliği
- C) Abbasilerin hoşgörülü tutumu
- D) İki dinde de ölümden sonra yaşama inanç olması
- E) Kurban kesme, yardımlaşma gibi inanışların benzerliği

3. Hindistan'daki en önemli mimari eserlerden biri olan "Tac Mahal" aşağıdaki Türk devletlerinin hangisi döneminde yapılmıştır?

- A) Gazneliler
- B) Babürler
- C) Harzemşahlar
- D) Memlükler
- E) Eyyubiler

4. Haçlı Seferleri XI. yüzyılda Türklerin Anadolu'yu fethetmesine tepki niteliğinde başlamış ve Bizans topraklarından Türk devletlerinin üzerine gelmiştir.

Buna göre Anadolu'da Haçlılarla mücadele edenler arasında;

- I. Anadolu Selçukluları
- II. Danişmetliler
- III. Osmanlı

devletlerinden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi Yavuz Sultan Selim Dönemi gelişmeleri arasında yer almaz?

- A) Çaldıran Savaşı ile Safevi Devleti'ne üstünlük sağlanmıştır.
- B) Halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiştir.
- C) Memlük Devleti'ne son verilmiştir.
- D) Akdeniz'de üstünlük ele geçirilmiştir.
- E) Baharat Yolu'nun denetimi ele geçirilmiştir.

**6. I. Bükreş Antlaşması
II. Edirne Antlaşması
III. Berlin Antlaşması**

Yukarıdaki antlaşmalardan hangileri Sırpların Osmanlı Devleti'ndeki durumuyla ilgili maddeler içerir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. II. Mahmut Dönemi'nde yapılan aşağıdaki düzenlemelerden hangisi hem ülkede asayişin sağlanmasını kolaylaştırmış hem de yenilikler önündeki engellerden birini kaldırmıştır?

A) Senedi İttifak'ın ilanı
B) Sekbanı Cedit ordusunun kurulması
C) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
D) Polis teşkilatının kurulması
E) Mektebi Harbiye'nin kurulması

8. I. Osmanlıcılık
II. İslamcılık
III. Ademi Merkeziyetçilik

Yukarıdaki fikir akımlarından hangileri Osmanlı Devleti'nde resmî politika olarak uygulanmamıştır?

A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. 1929 Ekonomik Krizi bütün dünya gibi Türkiye'yi de etkilemiştir.

Türkiye, krizin etkilerini azaltmak için;

- I. Teşviki Sanayi Yasası'nı çıkartmak,
II. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlamak,
III. Yerli malı kullanımı teşvik etmek

gibi önlemlerden hangilerini almıştır?

A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. I. Schuman Bildirgesi'yle birliğin temelleri atılmıştır.
II. Maastricht Antlaşması'yla Avrupa Birliği adı verilmiştir.
III. Üye olabilmek için şartlar Kopenhag Kriterleri'ne uygun olmak şarttır.

Yukarıda verilenlerden hangileri Avrupa Birliği'yle ilgili doğru bir bilgidir?

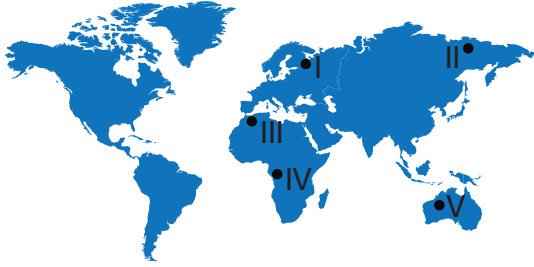
A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. I. Yugoslavya'nın dağılması
II. Körfez Savaşlarının yaşanması
III. SSCB'nin dağılması

XX. yüzyılda görülen yukarıdaki gelişmelerden hangileri Avrupa siyasi haritasında değişime neden olur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

12. Biyoçeşitlilik, bir ekosistem, biyom veya tüm dünyada bulunan yaşam formlarının çeşitliliğidir. Bir bölgedeki genler, türler, ekosistemler ve ekolojik olaylar bir bütün olarak biyoçeşitliliği meydana getirir. Biyoçeşitliliği oluşturan bitki ve hayvan türlerinin fazla olması, o ülkeye ekonomik anlamda kazanç sağlar. Çünkü biyolojik çeşitliliği oluşturan bitki ve hayvan türleri tarım, eczacılık, tıp, hayvancılık, sanayi, balıkçılık, ormancılık gibi alanlarda, temiz su ve hava sağlanmasında kullanılabilir.

Yukarıdaki açıklamalara göre, haritadaki taraflı alanların hangisinden bu amaçlarla ekonomik kazanç sağlanma imkânı daha fazladır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13. Sanayi Devrimi sonrasında kentlerin nüfusu hızlı bir şekilde artmaya başlamış ve teknolojik gelişmelerle birlikte büyük kentler insanlar için birer cazibe merkezi hâline gelmiştir.

Günümüzde de özellikle sanayi, ticaret, finans, ulaşım gibi sektörlerin iyi gelişme gösterdiği kentler hızlı bir şekilde büyümeye devam etmektedir.

Aşağıdaki kentlerden hangisinin açıklamadaki özelliklere bağlı olarak gelişmesi diğerlerine göre daha hızlı olmuştur?

- A) Venedik B) Kudüs C) Şanghay
D) Kahire E) Viyana

14. • Ekonomi üzerinde devletin etkinliği fazla olmuştur.
• Sümerbank kurularak beş yıllık sanayi planları uygulanmaya başlanmıştır.
• Yatırımlar azaltılarak, ekonomik kaynaklar zorunlu olarak savunma amaçlı kullanılmıştır.

Yukarıda verilen ekonomi politikalarının uygulandığı dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1932 - 1950 Dönemi
B) 1923 - 1932 Dönemi
C) 1960 - 1980 Dönemi
D) 1980 - 2001 Dönemi
E) 1950 - 1960 Dönemi

15. Türkiye’de çıkarılan madenler ve bunların kullanım alanlarıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğru değildir?

- A) Gübre ve petrokimya sanayilerinde ham madde olarak kullanılan fosfat Mardin-Mazı Dağı’nda çıkarılarak buradaki tesislerde işlenmektedir.
B) Mermer, yapı ve inşaat işlerinde kullanılan bir maden olup Balıkesir’de Marmara Adası’nda, Afyonkarahisar, Bilecik ve Bursa’da çıkarılır.
C) Eskişehir - Kırka, Balıkesir - Susurluk ve Kütahya - Emet’te çıkarılan bor madeni stratejik bir maden olup 250’ye yakın kullanım alanı ile Türkiye ekonomisinde önemli bir yere sahiptir.
D) Ağır sanayinin ham maddesi olan demir madeni, beyaz eşya ve otomotiv gibi birçok sanayi kolunun ihtiyaç duyduğu bir madendir. Sivas-Divriği ve Malatya-Hekimhan’da çıkarılır.
E) Isparta-Keçiborlu ve Muğla-Milas’ta çıkarılan bakır madeni soğutma özelliği nedeniyle nükleer santrallerde kullanılır.

16. Türkiye tarih boyunca medeniyetlerin merkezi olmuş ve çok farklı medeniyetlere beşiklik etmiştir. Hitit, Urartu, Lidya, Fenike, Roma, Selçuklu, Osmanlı gibi birçok medeniyetin kurulduğu bu topraklarda günümüzden 12 bin yıl öncesine ait antik tapınak alanları bulunmuş, bu da tarihî bilgilerin yeniden güncellenmesini gerektirmiştir.

Yukarıda sözü edilen tarihî bilgilerin yeniden gözden geçirilmesini gerektiren antik tapınak alanı, haritadaki numaralanmış alanların hangisinde bulunur?

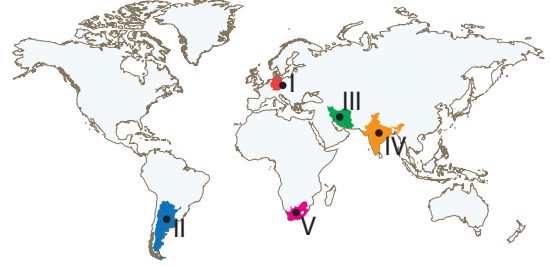
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

17. Turizm, ülkeler için ekonomik bakımdan önemli bir sektör olmasına rağmen gelişigüzel inşa edilen tesisler, oteller ya da havalimanları doğal çevrenin yok olmasına neden olabilmektedir. Turizmin olumsuz etkilerini en aza indirmek isteyen ülkeler, aldıkları çeşitli önlemlerle daha sürdürülebilir turizm faaliyetleri gerçekleştirmekte ve böylece doğanın korunmasına katkı sağlamaktadırlar.

Aşağıdakilerden hangisi açıklamadaki etkileri azaltmak için ortaya konulan önlemlerden sayılabılır?

- A) Müze ve ören yerlerinin etrafının duvarlarla çevrilmesi
B) Ekoturizmin geliştirilmesi ve millî parkların oluşturulması
C) Deniz kıyılarında organik tarım faaliyetlerine yönelmesi
D) Tarihî alanlardaki eserlerin üzerlerinin örtülerek ziyarete kapatılması
E) Gelen turistlerden sadece bir bölümünün turistik alana girişine izin verilmesi

18. • Sermaye birikimi en fazla olan ülkeler arasındadır.
• Hem demir yolu hem de otoban uzunluğu bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir.
• Ülkenin batısındaki zengin taş kömürü yataklarının sanayileşmesinde önemli etkisi olmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen ülke haritada hangi numara ile gösterilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

19. Avrupa Birliği'nin amacı sadece ekonomik anlamda değil, tarım, sanayi, ulaşım, enerji, askerî ve siyasi birçok alanda da ortak politikalar oluşturmaktır. Ekonomik anlamda bu birliği gerçekleştiren örgüt, ortak bir ordu kurma ya da ortak dış politika oluşturma konusunda henüz başarı sağlayamamıştır.

Buna göre bu örgütün ortak bir ordu kurma çalışması olduğunda, aşağıdaki ülkelerden hangisinin bu orduya asker gönderme durumu söz konusu olamaz?

- A) Portekiz B) Finlandiya
C) İtalya D) Hırvatistan
E) İzlanda

20. Nükleer kirlilik, gürültü, hava kirliliği, toprak ve su kirliliği gibi çevre sorunlarının küresel bir boyut kazanması hızlı sanayileşme ve kentleşmenin bir sonucu olarak görülmektedir.

Bu sorunlardan herhangi birinin haritadaki numaralanmış alanların hangisinde görülme olasılığı en azdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

21. Demir yolu ağları, şehirler arası ulaşım da önemli olduğu kadar birçok şehirde şehir içi ulaşım da hem trafik sorunlarının çözümüne katkı sunmuş hem de toplu taşımacılıkta şehir içinde insanlara hizmet etmiştir.

Aşağıdaki şehirlerin hangisinde böyle bir durumdan söz edilemez?

- A) İzmit B) Konya
C) Balıkesir D) Ankara
E) Kırşehir

22. Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesi kesin çizgilerle ayıramamakla birlikte bazı kriterlerin göz önünde bulundurulması sayesinde gelişip - gelişmemişlikle ilgili değerlendirmeler yapılabilmektedir.

Buna göre;

- I. İhracata konu olan ürünlerin kalitesi,
II. Ortalama yaşam süresi,
III. Teknoloji ve enerji kullanım oranı,
IV. Yer altı kaynaklarının rezervi

gibi kriterlerden hangileri bu değerlendirmelerin yapılmasında kullanılmaz?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) Yalnız IV E) II ve IV

23. Bilimler varlığı parçalara ayırıp incelerler ve bütüne erişmek için felsefenin birleştirici ve genelleştirici işlevlerine gereksinim duyarlar. Felsefe de bilimin verilerini ve sonuçlarını kullanma ihtiyacı duyar. Tüm bunlar gösteriyor ki bilim ve felsefe birbirlerine çeşitli açıdan bağlıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bilim ve felsefenin ortak özellikleri arasında bulunmaz?

- A) Hazır bilgi ile yetinmeyip eleştirel ve sorgulayıcı bakış açısı ile tutarlı bilgiye ulaşmak isterler.
B) Evreni, dünyayı, insanı ve toplumu anlama ve açıklama amacı taşırlar.
C) Bilgiye ulaşmada tümdengelimsel bir yol izlerler.
D) Akıl yürütme yoluyla mantıksal açıklamalara ulaşılır.
E) Elde edilen bilgiler değişebilir niteliktedir.

24. Hobbes'a göre "Devletin amacı, bireysel güvenlidir. Doğal olarak özgürlüğü ve başkalarına ege-men olmayı seven insanların, devletler hâlinde yaşarken kendilerine tabi kıldıkları kısıtlamanın amacı kendilerini korumak ve daha mutlu bir hayat sürmektir; onların doğal duygularının doğal sonucu olan savaş durumundan kurtulmaktır. Böylece doğal hukuk kuralları işlerlik kazanacaktır."

Buna göre Hobbes'un siyaset görüşü ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Devlet doğa yasalarını uygulamaya koyan yapay bir oluşumdur.
- B) İnsanlar kendi varlıklarını korumak için diğerleri ile mücadele içindedir.
- C) Devlet, toplum içindeki eşitsizliği oluşturan bir yapıdır.
- D) Doğal hukuk insanlar arasındaki savaşı durdurmak için tek başına yeterli değildir.
- E) Devlet insan elinden çıkmış, insanı sınırlandıran yaptırımlara sahip güçtür.

25. Bilginin özne ile nesne arasındaki bir bağ olması gibi sanatta da özne ile nesne arasında bir bağ vardır. Bu bağ sanatçı tarafından dahi tam olarak açıklanamayan bir bağdır. Bilimde ve felsefe- de bilgi aktarımını gerçekleştiren dil gibi sanattın da kendine özgü bir dili vardır. Bu dil farklı sanat dallarında farklı malzemelerle oluşturulur. Bilgi söz konusu olduğunda nasıl doğru ve yanlıştan bahsediliyorsa sanatta da güzel ve çirkinden bahsedilir.

Bu parçadan hareketle sanatla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sanat bilgi türlerinden biridir.
- B) Güzel ve çirkin sanata ilişkin değer yargılarıdır.
- C) Sanat farklı anlatım araçları kullanarak aktarımda bulunur.
- D) Sanat güzellik sorununu ele alarak değer yargılarını sorgular.
- E) Sanat bilgisi ile diğer bilgi türleri arasında pek çok ortak nokta bulunmaktadır.

26. "Deneyde öğrencilere bir problem sorulur. Sonrasında görünürde hiçbir ilerleme olmadan bir süre geçer. Sonra problemin çözümü birdenbire gelir. Öğrenme sürecinin bir eğrisi çizilecek olsa, önce hiçbir öğrenme belirtisi görünmez. Sonra da birdenbire tam ya da hemen hemen tam öğrenme görülür."

Bu parçada ifade edilen öğrenme türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kavrama yoluyla öğrenme
- B) Edimsel koşullanma yoluyla öğrenme
- C) Farkına varmadan öğrenme
- D) Model alarak öğrenme
- E) Deneme - yanılma yoluyla öğrenme